

การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

The promotion of child-centered learning processes and suggest guidelines for the development of child-centered learning processes of Rajaprajanukroh 31 School under the Office of Special Education Administration

ธนวัฒน์ ฟองตา Thanawat Fongta

ธีระภัทร ประสมสุข Teerapat Prasomsuk

เสกชัย ชมบุญข Sekchai Chompoonuch

จันทฉาย ยมสูงเนิน Janchai Yomsungnern

มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

North-chiang mai university

g653302043@northcm.ac.th

Received 2024/03/15

Revised 2024/08/21

Accepted 2024/08/25

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเดียวกัน การวิจัยใช้วิธีการผสมผสานระหว่างวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรจำนวน 120 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.8 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านกาวัดผล การกำกับติดตามและประเมินผล และด้านการนิเทศภายใน

2) แนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรเน้นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการตรวจสอบ การกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง รวมถึงการจัดทำปฏิทินการนิเทศตามแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และจัดการสื่อการเรียนการสอนโดยสนับสนุนงบประมาณให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การส่งเสริม,การจัดกระบวนการเรียนรู้, ผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนราชประชานุเคราะห์.

Abstract

This research aimed to 1) study the promotion of learner-centered learning in Rajapranukroh School 3 1 , Office of Special Education Administration, and 2) propose guidelines for promoting learner-centered learning in the same school. The research used a combination of quantitative and qualitative methods. The population and sample consisted of 120 school administrators and personnel who were selected purposive sampling. The research instruments consisted of a questionnaire with an index of consistency of 0.8 and an interview form. The analysis was performed using basic statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results found that:

1) The promotion of learner-centered learning was at a high level, especially in terms of measurement, monitoring and evaluation, and internal supervision.

2) Guidelines for promoting learner-centered learning should emphasize the establishment of clear criteria for monitoring, closely and continuously monitoring personnel's performance, and the preparation of a supervision calendar according to the specified plan. In addition, teachers should be encouraged to continue their studies in related fields to increase their knowledge and manage teaching media by supporting the budget for teachers to use learning resources within the community to continuously organize learning activities.

Keywords: Promotion, Learning Process Organization, Child- Centered Learning, Rajapranukroh School.

บทนำ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและทุกช่วงวัย เพื่อให้คนไทยมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนานี้ โดยต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา และปรับบทบาทครูให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประเทศไทยก้าวหน้าและทัดเทียมกับประเทศพัฒนาแล้วได้ (บุษกร สุวรรณศรี, 2563: 1)

โดยสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยี วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สร้างความท้าทายที่ประเทศไทยต้องรับมือ โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน การแข่งขันในตลาดโลก การพัฒนาเทคโนโลยี และการเตรียมคนให้มีคุณภาพ แนวทางแก้ไขที่สำคัญคือการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้แบบนี้เชื่อว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละคน (ราชันย์ ศรีตา และธีรชัย บุญมา, 2564: 277-290)

การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องสอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน การสอนควรใช้หลากหลายวิธีการและแหล่งความรู้ เพื่อพัฒนาหุปัญญาและวัดผลได้หลากหลายวิธี (ปิลาญ ปฏิพิมพ์าคม, 2566: 41-46) ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถให้เต็มศักยภาพ เพื่อให้คนพิการสามารถพึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี การจัดการศึกษานี้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานและมาตรฐานของแต่ละศูนย์การศึกษาพิเศษ (วราภรณ์ จิตชาญวิชัย และคณะ, 2565: 350-360)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 ซึ่งเป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เต็มที่ (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31, 2566: 1 ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 เนื่องจากโรงเรียนนี้มีผู้เรียนที่มีความหลากหลาย ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตามศักยภาพที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้จะช่วยให้ครูพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ

2) เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา “การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ” เป็นรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ จำนวน 120 คน (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31, 2566) การคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากมีจำนวนที่ต่ำกว่าจึงเลือกใช้เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะแบบสอบถามเป็น Rating Scale ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้

แบบสอบถามตอนที่ 2 จะประเมินคำตอบเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) คือ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การแปลผลค่าคะแนน แปลผลโดยถือตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย

4.21 – 5.80 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

2.61 – 3.40 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง “การส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ” กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า ครอบคลุมวัตถุประสงค์จากการนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) ความถูกต้องในเนื้อหาเครื่องมือ นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์

3.1) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

3.2) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถาม (ฉบับร่าง) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม (ฉบับร่าง) ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดสอบด้านเนื้อหา และข้อคำถาม โดยการให้ผู้มีความรู้และประสบการณ์ความชำนาญ จำนวน 3

ท่าน โดยพิจารณาคำถามเป็นรายข้อ พร้อมทั้งให้ความคิดเห็นใน แต่ละประเด็น เพื่อนำมาปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4) แบบสอบถาม (ฉบับร่าง) ที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญ ได้ถูกตรวจสอบเพื่อประเมินความสอดคล้องกับ หัวข้อวิจัย วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) เพื่อประเมินความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของ ข้อคำถาม และความสามารถในการวัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการตามวัตถุประสงค์ ผลการคำนวณ ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

4) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามมากกว่า 0.80 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลได้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ วิเคราะห์และอธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดย ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติรายละเอียดดังนี้

1 เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ และร้อยละ และตอนที่ 2 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ t –test และ One – way ANOVA เพื่อวิเคราะห์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษแตกต่างกัน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน (n=120)

การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1. ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	3.76	0.81	มาก
2. ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา	3.64	0.79	มาก
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.63	0.62	มาก
4. ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้	3.67	0.66	มาก
โดยรวม	3.68	0.81	มาก

จากตาราง 1 พบว่าการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\mu = 3.68$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\mu = 3.76$) ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\mu = 3.64$) ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\mu = 3.63$) ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\mu = 3.67$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. แนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย ดังนี้

ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา ควรมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศตาม ปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการ

ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีการกระตุ้นสนับสนุนส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ครู ต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้

ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ ควรสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 1. การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล อยู่ในระดับมาก มี ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า โรงเรียนมีกระบวนการ ควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ การกำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีการตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง กระบวนการกำกับ ติดตาม ผลการเรียน การสอนเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และ การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนดำเนินการ อย่างสม่ำเสมอ โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน โรงเรียนให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนให้ใช้ วิธีการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดให้มีระบบนิเทศ ภายใน และระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการของครู นักเรียนผู้ปกครอง ดำเนินการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการ และมีการประเมินการปฏิบัติงานโดยการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนส่งเสริมให้ครู ได้รับการพัฒนาจนเกิดความตระหนักในการพัฒนาการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูได้ เผยแพร่ผลงานการพัฒนางานด้านการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อสาธารณชน ส่งเสริมการเข้า ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้น และส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อใน

สาขาวิชาที่ครูต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ภายในโรงเรียนมีนโยบายผลิตสื่อการเรียนการสอนและมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ดำเนินการวางแผนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูจัดมุมสื่อ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ และ จัดสภาพแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ภายใน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม (2564: 6) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิชญา พันธุ์เดช (2563: 5) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ สร้างและพัฒนาหลักสูตรให้ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนการประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน การใช้และเลือกรูปแบบและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อวัสดุเครื่องมือให้สอดคล้องกับ รายวิชา และเหมาะสมกับผู้เรียน มีการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สุริพร แก้วโพธิ์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2563: 20) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน โดยผู้สอนอาจใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียน การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ผู้สอนควร สังเกตและติดตามพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย การเรียนรู้หรือไม่ และมีปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนรู้อย่างไร เพื่อจะได้ช่วยเหลือและสนับสนุน ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนควรใช้วิธีการ ประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อวัดพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และเลือกใช้วิธีการ ประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 2. แนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ พบว่า ด้านการวัดผล

กำกับ ติดตาม และประเมินผล แนวทางการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เป็นเพราะว่า โรงเรียนมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ การกำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีการตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง กระบวนการกำกับ ติดตาม ผลการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และ การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บุษกร สุวรรณศรี (2563: 17) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ครูมีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยการวัดที่หลากหลายวิธี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม (2564: 6) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผล กำกับ ติดตาม และประเมินผล หมายถึง การกำหนดปริมาณเป็นตัวเลขหรือ สัญลักษณ์ที่แทนคุณลักษณะของสิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ ผลจากการวัดที่ได้สามารถตัดสินผลว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดี มีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพได้ การรวบรวมข้อมูล และพรรณนาถึงข้อมูล เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมินเทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา แนวทางการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา ควรมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการ เป็นเพราะว่า โรงเรียนให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนให้ใช้วิธีการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดให้มีระบบนิเทศภายใน และระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครู นักเรียนผู้ปกครอง ดำเนินการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการ และมีการประเมินการปฏิบัติงานโดยการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม (2564: 6) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน นิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษา เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมและรักษาคุณภาพการศึกษาช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพช่วยให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครู และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

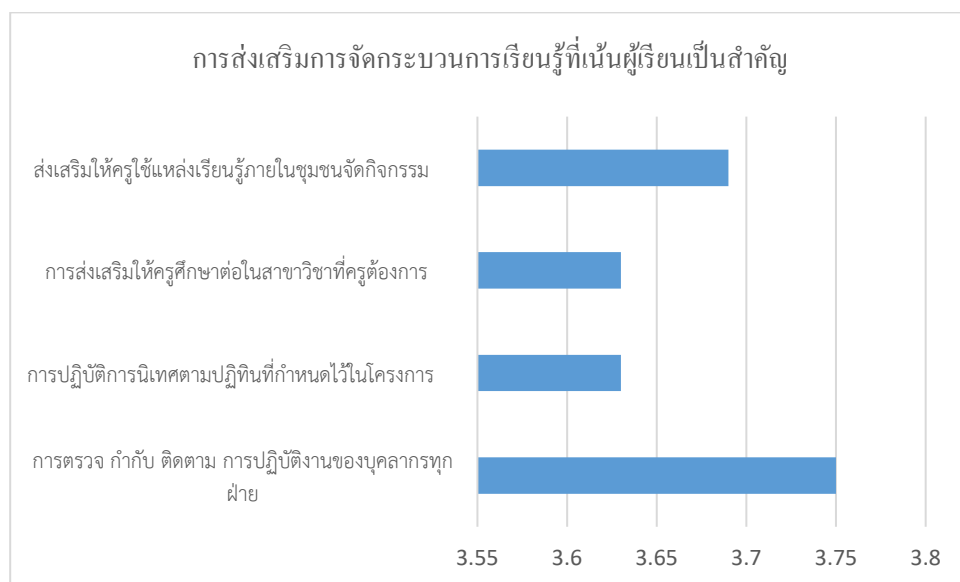
ด้านการพัฒนาบุคลากร แนวทางการพัฒนาบุคลากร ควรมีการกระตุ้นสนับสนุนส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ครูต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาจนเกิดความตระหนักในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูได้เผยแพร่ผลงานการพัฒนางานด้านการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อสาธารณชน ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้น และส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ครูต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัญฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม (2564: 6) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหลัก 5 ขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากร การกำหนดและวางแผนพัฒนาบุคลากร การดำเนินการพัฒนาบุคลากรการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร การนำสิ่งที่อบรมไปพัฒนาตนเองและงาน

ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ แนวทาง การจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ ควรสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เป็นเพราะว่า โรงเรียนมีนโยบายผลิตสื่อการเรียนการสอนและมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ดำเนินการวางแผนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูจัดมุมสื่อ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ และจัดสภาพแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัญฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม (2564: 6) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งความรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการทาง กระบวนการที่นักเรียนสามารถเข้าไปศึกษา เรียนรู้ ปฏิบัติจริงด้วยการทำกิจกรรมฝึกอบรม สืบค้น งานต่าง ๆ สร้างกระบวนการเรียนรู้และค้นคว้าให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ได้ความรู้ที่มีคุณค่า ชื่นชอบ ตรงตามความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยยึดรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความพร้อมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างอิสระ ได้หลักการวิเคราะห์ การสังเกต ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีทักษะปฏิบัติเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัย “การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง การปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ครูต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จะสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแผนงานโครงการอบรมให้ความรู้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ การส่งเสริมการศึกษาต่อตามความต้องการของครู และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเรื่องการ การตรวจ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ

ควรวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทิน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ

ควรวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการศึกษาต่อตามความต้องการของครู ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ

ควรวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ

References

- ณัฐกร คำแก้ว และเพ็ญภา สุขเสริม. (2564). *บทบาทในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บุษกร สุวรรณศรี. (2563). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ปิลัญญ์ ปฏิพิมพาคม. (2566). การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 1(1), 41-46.
- ราชันย์ ศรีดา และธีรชัย บุญมา. (2564). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังคมศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(1), 277-290.
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31. (2566). ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31. สืบค้นจาก <http://www.rpk31school.ac.th/index.php?p=Personnel&s=Personnel1>.
- สุพิชญา พันธเดช. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุริพร แก้วโพธิ์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษานครนายก. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 8(2), 13-26.